

NOTĂ INFORMATIVĂ

la activitatea Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală pentru anul 2015

Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală (în continuare – *Observator*) a fost constituit la 29 iulie 2011, în baza ordinului Directorului General AGEPI. Drept temei pentru crearea acestuia au servit recomandările experților europeni, de a căror asistență a beneficiat Republica Moldova și care au constatat anumite deficiențe ale sistemului național de PI, constând în principal în cooperarea insuficientă între autoritățile publice implicate în asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală și o informare insuficientă a societății cu privire la importanța proprietății intelectuale în dezvoltarea economică a unui stat.

Rolul Observatorului a fost atestat în Planul de acțiuni privind implementarea Recomandărilor Comisiei Europene pentru instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC) dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1125 din 14 decembrie 2010, unde la p. 2 al capitolului 9 este recomandată expres asigurarea funcționalității punctului informațional (numit Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală), atribuțiile acestuia fiind stabilite în Regulamentul de funcționare a Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală, aprobat la data de 05.09.2012, revizuit la data de 12/06/2013 (în continuare Regulament).

În conformitate cu Regulamentul, obiectivul Observatorului este susținerea schimbului de date între autoritățile responsabile de asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, precum și generarea unor rapoarte, studii analitice și statistice în domeniu, care ar permite o monitorizare eficientă a sistemului de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova.

Pe lângă angajați ai AGEPI, membri ai Observatorului sunt și reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Interne, Procuraturii Generale și Serviciului Vamal. Ședințele Observatorului sunt publice, iar la lucrări pot participa, cu drept de vot consultativ, și reprezentanții sectorului privat.

Activitățile Observatorului sunt axate pe 4 direcții prioritare:

1. Monitorizarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală
2. Promovarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală
3. Colaborarea cu autoritățile publice și titularii de drepturi
4. Informarea Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) privind implementarea Acordului TRIPs :

În vederea realizării obiectivelor sale Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală:

1) organizează ședințe de lucru în vederea soluționării anumitor probleme cu care se confruntă instituțiile implicate în asigurarea respectării drepturilor în exercitarea atribuțiilor sale.

Astfel, pe parcursul anului 2015, Observatorul respectării drepturilor de proprietate intelectuală a organizat mai multe ședințe de lucru. Dintre care, mai importante:

17.02.2015 - ședință de lucru comună, la care au participat reprezentanții AGEPI, ai Inspectoratului General de Poliție, Procuraturii Generale, precum și ai Ambasadei Suediei la Chișinău.

Scopul principal al ședinței a fost dezbaterile privind necesitatea și mecanismele de prevenire și combatere a pirateriei ca fenomen social de amploare în Republica Moldova.

02.11.2015 - ședința de lucru comună, cu participarea reprezentanților AGEPI, Serviciului vamal, precum și cu 9 mandatar autorizați.

Scopul principal al ședinței a fost discutarea proiectului *Regulamentului privind asigurarea respectării de către organele vamale a drepturilor de proprietate intelectuală* (la moment proiectul se află la etapa de finalizare și urmează a fi înaintat la Guvern pentru aprobare).

2) participă la activități de instruire și promovare a respectării DPI inclusiv peste hotare.

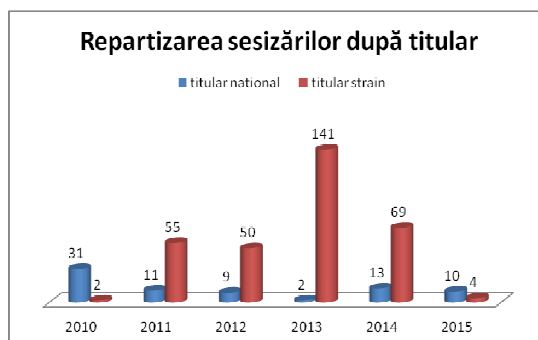
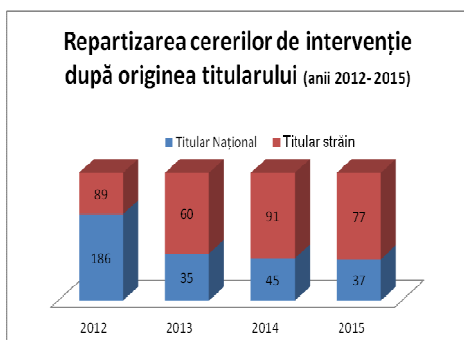
În acest context, în scopul individualizării sale, la **1 noiembrie 2015** a fost lansat concursul pentru crearea logo-ului Observatorului respectării drepturilor de proprietate intelectuală. A fost stabilită data de 10 decembrie 2015 drept data limită de depunere a cererii de participare. La concurs au aplicat 13 participanți cu 19 lucrări. Autorul celui mai reușit logo a beneficiat de un premiu bănesc în sumă de 2000 lei.

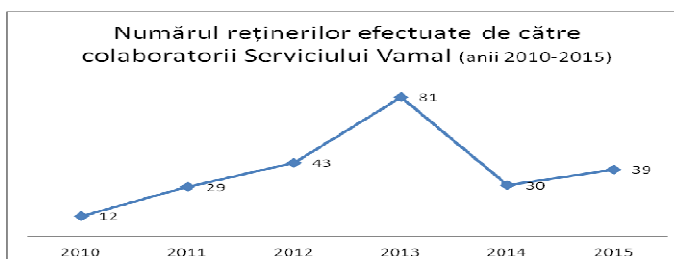
3) prezintă anual, până la data de 31 mai *Raportul național privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova*, care ulterior este distribuit instituțiilor naționale și internaționale interesate, precum și misiunilor diplomatice ale partenerilor RM de dezvoltare, acreditate la Chișinău fiind plasat și pe site-ul www.stoppirateria.md

În anul 2016 va fi editată, cu suportul Misiunii UE de asistență la frontieră pentru R. Moldova și Ucraina (EUBAM), cea de-a IV-a ediție a raportului menționat.

Raportul privind respectarea drepturilor de proprietate intelectuală în R. Moldova este realizat din anul 2012 și vine să confirme buna cooperare între instituțiile menționate și să constate deschiderea autorităților publice în problema respectării drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova. În anul de referință, Raportul subliniază o scădere semnificativă a numărului de cereri de intervenție depuse la Serviciul Vamal (cu 26% m. p.) precum și a sesizărilor depuse de către titularii de drepturi la subdiviziunea specializată din cadrul Direcției de Investigare a Fraudelor Economice al IGP (cu 86% m.p.)

Reieșind din activitatea scăzută a titularilor de drepturi, dar și din cauza situației social-economice din Republica Moldova, pe parcursul anului de referință au fost efectuate 39 de rețineri de mărfuri susceptibile a aduce atingere unui DPI la frontieră ceea ce este cu 30% mai mult decât în anul precedent, însă în jumătate față de anul 2013.

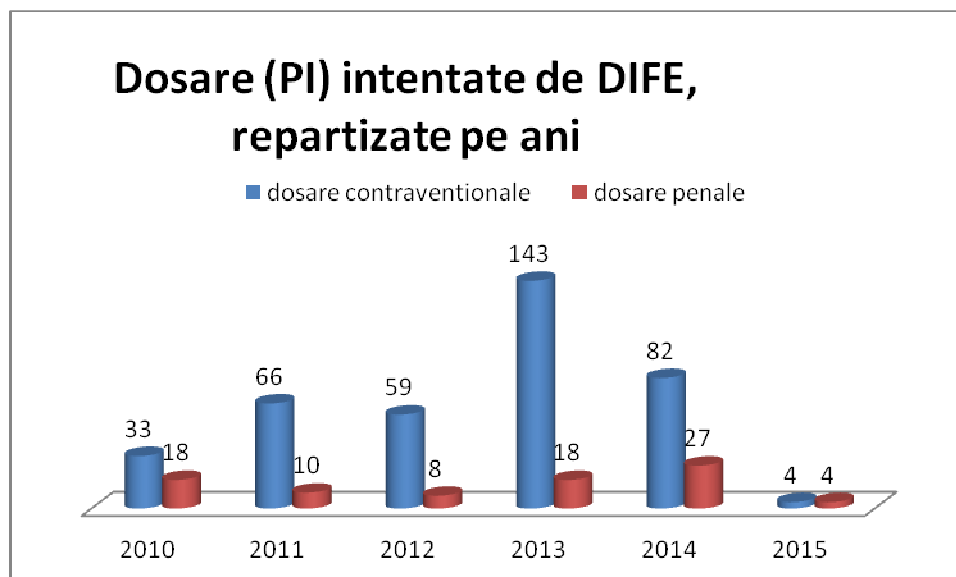
În 50% din cazurile de reținere a mărfurilor susceptibile să aducă atingere unui DPI, mărfurile au fost puse în libera circulație. Atragem atenție asupra faptului că doar în 6% din cazuri mărfurile erau originale. Astfel, 44% din mărfurile reținute, mai mult decât sigur contrafăcute, sunt puse în libera circulație. Daunele provocate de aceste produse sunt greu de estimat, deoarece în cazul produselor contrafăcute vorbim, în primul rând, de o calitate proastă, iar printre aceste produse puse în libera circulație se regăsesc atât produse cosmetice, cât și piese auto.

Menționăm că pe parcursul anului de referință de către Serviciul Vamal au fost efectuate 6 proceduri de distrugere a produselor contrafăcute:

Denumirea produsului distrus	Numărul de cazuri	Cantitatea/greutatea
Îmbrăcăminte și încălțăminte	3	134 buc.

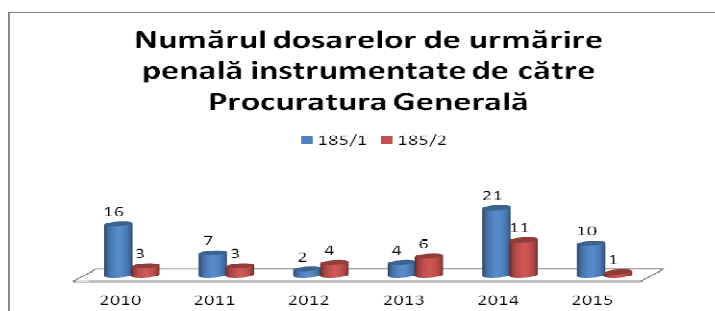
Parfumuri, cosmetică, produse de igienă personală	1	480 buc.
Parfumuri (marfă reținută în anul 2012)	1	46500 buc.
Telefoane mobile, părți și accesorii	1	4700 buc.

În ceea ce ține de activitatea organului afacerilor interne, pe parcursul anului 2015 au fost intentate doar 8 dosare (4 penale, 4 contravenționale) ceea ce este cu 93% mai puțin în raport cu anul precedent.

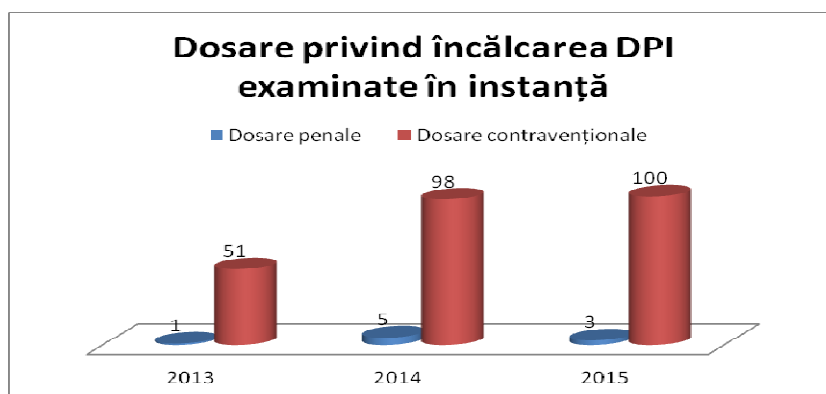

Concomitent, pe parcursul anului 2015 s-a atestat o diminuare a numărului de dosare penale intentate pentru încălcarea unui drept de proprietate intelectuală, numărul acestora constituind mai puțin de o treime, în comparație cu numărul dosarelor intentate pe parcursul anului 2014. Acest fapt s-a întâmplat și din cauza unei activități mai puțin eficiente din partea organelor polițienești. Dintre cele 8 dosare de urmărire penală intentate pe parcursul anului de referință, 3 dosare au fost pornite de ofițerii Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției, 4 dosare de către procurori, iar 1 dosar – de angajații Serviciul Vamal.

În anul de referință, procurorii au efectuat urmărirea penală în 11 cauze cu privire la încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală (8– intentate în anul 2015 și 3– restante din 2014) dintre care: conform art. 185¹ (încălcarea dreptului de autor) – 10 cauze penale; conform art. 185² (încălcarea drepturilor asupra mărcii) – 1 cauză penală.

Totodată, conform datelor furnizate de Departamentul de Administrare Judecătorească, pe parcursul anului 2015 au fost înregistrate 103 dosare, 100 au fost intentate în baza art. 96, 97 și 101 ale Codului Contravențional și 3 dosare penale – în baza art. 185¹ și 185² ale Codului Penal.

Reieșind din cele expuse, este necesar de a continua conlucrarea organelor și instituțiilor implicate în asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în vederea stabilirii unui nivel înalt și eficient de protecție a proprietății intelectuale. De asemenea, este necesară implicarea activă a instituțiilor menționate în sensibilizarea societății cu privire la importanța proprietății intelectuale pentru dezvoltarea economică precum și consolidarea comunicării cu titularii de drepturi în vederea implicării mai active a acestora în asigurarea respectării DPI pe teritoriul R. Moldova.